

עת"א 38420/07/17 - מחמד ابو סرارה נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 17-07-38420 ابو סرارה(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
עוטר	מחמד ابو סرارה (אסיר) ע"י ב"כ עווה"ד מחמוד נעמנה
נגד	שירות בתי הסוהר
משיב	

פסק דין

לפנינו עתירת אסיר, שעונייה בחישוב המאסרים שנערך לעותר והחלטת המשיבים שלא להיתר לו להשתלב בסביבה חופשית, אלא רק לאחר שיסיים לרצות מחצית מכלל תקופת מאסרו.

המדובר למי שמרצה עונש מאסר בן 6 שנים ו- 11 חודשים בגין עבירות אלימות והחזקת סכין. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 15/8/2022 והוא צפוי לסיים לרצות את מאסרו המלא ביום 30/7/2022. העותר מוגדר אצל המשיב כמו שמשמעותו וכמי שמרצה מאסר שלישי.

תמצית טענות הצדדים

1. העותר טוען כי ריצה מעלה שנתיים מתקופת מאסרו וכי מדובר במאסרו השני ומכאן שלידיו זה מכבר רביע מתקופת מאסרו יש לבחון את אפשרות שילובו בסביבה חופשית. העותר סבור כי החלטת המשיב לפיה עליו לרצות מחצית מתקופת מאסרו בטרם יתראפשר צירופו למשך החופשות, יסודה בטעות ב"כ העותר הוסיף וטען, בהקשר זה, כי אין להחיל את הוראת סעיף י"ז(2) לפקודת נציבות בתי הסוהר 04.40.00 - חופשות אסירים (להלן: "הפקודה") על עניינו של העותר, שכן יש לראות את שתי תקופות מאסרו הראשונות, כמאסר אחד. נטען כי עד מהذا זו הולמת את תכלית הוראת הפקודה, בדמות אבחנה מתבקשת בין מי ש"טעם את טעם המאסר", שוחרר ונاسر שוב, לבין מי שהושטו עליו מספר תקופות מאסר שרוצים בחיפה.

2. המשיב, מנגד, מפנה החלטות בתי המשפט כפי שנטנו בעניינו של העותר (ר' ת.פ. 4032/06; עפ"ג 682-03-08; תפ"ח 1043/08 ותפ"ח 21030-09-15), מהן עולה כי העותר ריצה שני מאסרים במצטבר, בין התאריכים 12.4.08 עד 24.3.14 ועוד 24.3.14 עד 6.4.08 ומכאן שהמאסר הנוכחי שהוא מרצה, הוא מאסרו השלישי. המשיב הוסיף והפנה להוראת סעיף י"ז(2) לפקודה, הקובעת כי יציאה לחופשה של אסיר, המרצה מאסר שלישי וטרם חלפו שבע שנים מסיום מאסרו הקודם, תישקל רק במקרים מתקופת מאסרו. לשיטת המשיב, תכליתה של הוראה זו נועצה במגן הגנה יתרה לביטחון הציבור, כאשר מדובר באסירים רצידוויסטיים ומודגש כי יש לנוהג כך בעניינו של העותר, שעברו הפלילי מכבד והעבירה שבגינה הוא מרצה מאסר כוון בוצעה בתקופה שבה היה אסיר בראישון ואף עמד לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה.

עמוד 1

3. עיינתי בנימוקי העתירה, בתשובה המשיב וشكלתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות הציגות לעניין, שוכנעתني כי התנהלות המשיב והחלטתו בעניינו של העותר אינה מצויה מוחץ למתחם הסבירות, כך שלא איתרתי טעם כבד משקל המצדיק הטעבות בשיקול דעתו.

4. בכלל, בית המשפט הדיון בעיתרת אסир לא יכול דעתה של הרשות בשיקול דעתו. בית המשפט לא יתרבע בהחלטות המשיב, אלא במקרים חריגים, בהם נזהה כי נפל פגם בשיקול הדעת המנהלי, כחוסר תום לב, שרירות, חוסר שווון, התעלמות משיקולים ראויים והتبטשות על שיקולים בלתי רלוונטיים (ר' רע"ב 2416/05 פלוני ז"ל נ' שירות בתים הסוחר (16.8.2007); רע"ב 8326/05 וידובסקי נ' שירות בתים הסוחר (1.1.2017); רע"ב 509/15 נחושתן נ' שירות בתים הסוחר (12.4.2015)). אוסף ואציג כי אשר להחלטות הנוגעות ליציאתו של אסיר לחופשה, בית המשפט לא יתרבע בהן אלא במקרים חריגים בלבד (ר' רע"ב 4658/07 שמן נ' שירות בתים הסוחר (17.9.2009))).

5. עיון בניספי תשובה המשיב, עליהם לא חלק העותר, מלמד כי ביום 1.7.08, קבע בית המשפט המחויז-מרכז, כי העותר יחל לרצאות עונש מאסר בן 4 חודשים אחורי סורג ובריח, בו ביום (ר' נספח ב' לתשובה המשיב). ביום 09.07.09, הורשע העותר בבית המשפט המחויז בתל-אביב בעבירות של הריגה וחלה חמורה בנסיבות חמימות. דינו נגזר באותו היום למאסר בן 11 שנים, מהן ירצה בפועל 9 שנים ו-4 חודשים, שמנינים יחל ביום 12.4.08 (ר' נספח ג' לתשובה המשיב). ביום 16.03.16, הורשע העותר בעבירה של חבלה בכונה חמירה ובהחזקת סכין שלא כדי. דינו נגזר ביום 17.03.16. העונשים שהושטו עליו כללו מאסר בפועל בן שישה שנים, החל מיום מעצרו بتاريخ 15.08.31, הפעלה חלקית של מאסר על תנאי בן 20 חודשים שהוטל בתפ"ח 1043/08 ומאסר על תנאי בן 18 חודשים, לשך שלוש שנים מיום שחרורו ממשר, לבסוף עבירה אלימות מסוג פשע, או ניסיון לעبور עבירה שכזאת (ר' נספח ד' לתשובה המשיב).

6. לאור של נתונים אלו, סבירה בעיני עמדת המשיב לפיה מאסרו הנוכחי של העותר הוא השלישי במספר וכפועל יוצא - החלטתו לפיה יש להחיל על עניינו את הוראות סעיף י'ז(2).

7. אין בידי לקבל את עמדת העותר לפיה יש לראות את שני מאסרו הראשוניים כמאסר אחד, מהטעם שלא הייתה הפסקה בפועל בין המאסר הראשון למאסר השני. הוראת סעיף י'ז(2) הנ"ל, קובעת, בהקשר זה, כי:

"...לענין סעיף זה, "מאסר" - תקופת מאסר בת 30 ימים ומעלה, לרבות מאסרה מרוצבת בדרכו של עובודותירות, מאסר בלתי איטשולם קנס או מאסר בגין ביטול שגורע לתנאי לפיחוק שגורע לתנאי מאסר, התשס"א, 2001 ולמעט מאסר אזרחי בישראל אימנה לצורס עיפזה".

לשוןה של הוראה זו קובעת במפורש כי "מאסר" הוא כל תקופת מאסר בת 30 ימים ומעלה. לפיכך, בהינתן כי בטרם מאסרו הנוכחי, הושטו על העותר שתי תקופות מאסר נפרדות, שכל אחת מהן אף ניתנה במסגרת גזר דין נפרד - סבורני כי יש לראות כל אחת מהן כמאסר נפרד, ביחס לתוחלת ההוראה הנ"ל על עניינו של העותר.

apanha bekarash zeh, lahatichot bat hameshpit ha-aleyon, lifehi:

"...בעבר בית משפט זה כבר התבקש פעמיים לבחון את הסוגיה העקרונית של תוקף הוראה י"ז בפרק ג' לפקודת נציבות שירות בתי הסוהר 04.40.00 (להלן: הפקודה), (הקבועת כי הוצאה לחופשה של אסיר המרצה עונש מאסר שלישי וטרם חלפו 7 שנים מהתום מאסרו הקודם תיבחן רק במקרים מחצית מתוקפת מאסרו) - ולא היה נכון לכך (ראו: רע"ב 8221/11 קקון נ' שירות בתי הסוהר (31.10.2011); רע"ב 5398/15 לוי נ' מדינת ישראל (17.08.2015) (ר' רע"ב 705/17 גרבו נ' שירות בתי הסוהר (19.7.17), כהפנית המשיב).

8. בנוסף, מקובלת עליה עדמת המשיב, לפיה תכליתה של הוראת סעיף י"ז(2) לפקודה היא למניע רצידוויזם והגנה המתבקשת על שלום הציבור, בניסיונו של עבריין רצידוויסט (ר' עת"א 16-10-33545 גרבו נ' שירות בתי הסוהר (5.1.17); רע"ב 705/17 הנ"ל; כהפנית המשיב). כוחה של תכלית זויפה אף לעניינו של העותר, לנוכח עבורי הפלילי המכובד, הכולל שלוש הרשעות בעבירות חמורות, שהאחרונה מביניהן בוצעה בתוקפה שבה היה אסיר ברישון ובה בעת שעמד לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה.
9. שוכנעתי, אפוא, כי החלטת המשיב התבססה בעיקרה על הוראות הפקודה, שלפיהן יש לראות כל תקופת מאסר שהושתה על העותר כמאסר נפרד. לא מצאתי יסוד להנחה כי החלטת המשיב מגועה בשיקולים בלתי ענייניים, בשירות או בפגם מנהלי אחר.

בנסיבות אלו, לא רأיתי לנכון להתערב בהחלטת המשיב ועתירה נדחתה.

לידיעת הצדדים.

ניתן היום, 19/12/17 בהעדר הצדדים.